

Strategické volby pro Českou republiku

Seminář vlády České republiky,
konaný ve spolupráci s Centrem pro
sociální a ekonomické strategie
Univerzity Karlovy
Koloděje, 10.7. 2003

Strategické volby pro Českou republiku

Motto:

„Umění předvídat je znakem intelligence.“

Cíl semináře:

Diskutovat náměty týkající se rozhodování o celkové strategické orientaci země ve výhledu několika desetiletí a o způsobech, jakými strategická rozhodnutí promítnout do řídicí praxe.

Strategické volby pro Českou republiku

Tématické bloky:

1. Problémy strategického řízení země
2. Společnost vědění a Lisabonská strategie
3. Životní orientace a vize obyvatelstva ČR
4. Rozprava v plénu, závěry

Strategické volby pro Českou republiku

Nabídka dalších témat k diskusi:

- Komplexní systém řízení bezpečnosti
- Sociální soudržnost a národní identita
- Aktivizace územních společenstev
- Alternativní scénáře možného vývoje
- Vztah „strategických tahů“ a reformy veřejných rozpočtů

Téma 1: Problémy strategického řízení země

Strategické řízení předpokládá:

- celostní poznání příčin, trendů a možných budoucností vývoje země
- jasné vymezení cílů a priorit
- zvládnutí procedur, nástrojů a dostupných zdrojů při promítnutí cílů a priorit do praktické politiky

Situace České republiky

- Země trpí nerovnováhou mezi rychlou globalizací ekonomiky a zaostávající globalizací správy
- Je zatěžována nezvládnutými důsledky transformace (zdrojová omezení)
- Stojí tváří v tvář bezprecedentnímu úkolu svého funkčního uplatnění v EU
- Musí reformovat svoji veřejnou správu za pochodu

Předpoklady optimálních strategických voleb

- systematické poznávání možných budoucností opřené o zevrubné analýzy (dostatečná výzkumná báze)
- trvalá veřejná diskuse o cílech a prioritách
- kultivace vědomí rozhodovatelů – především politiků a úředníků centrální státní správy: úloha Institutu státní správy
- začlenění nástrojů strategického řízení do systému správy země

Problémy horizontální koordinace

- Poradní orgány vlády s průřezovou působností (RASES, Rada pro udržitelný rozvoj, Rada pro rozvoj lidských zdrojů...)
- Specifické metodiky (metoda gender mainstreaming, metodika otevřené koordinace EU v boji proti sociálnímu vyloučení a v realizaci strategie plné zaměstnanosti)
- Příprava a realizace politik s průřezovou působností (např. politika podpory zdraví)
- Naléhavý aktuální úkol: koordinace přípravy na plné začlenění ČR do EU
- Úřad vlády jako svodný, koordinační a koncepční útvar vlády

Strategické řízení ve Velké Británii

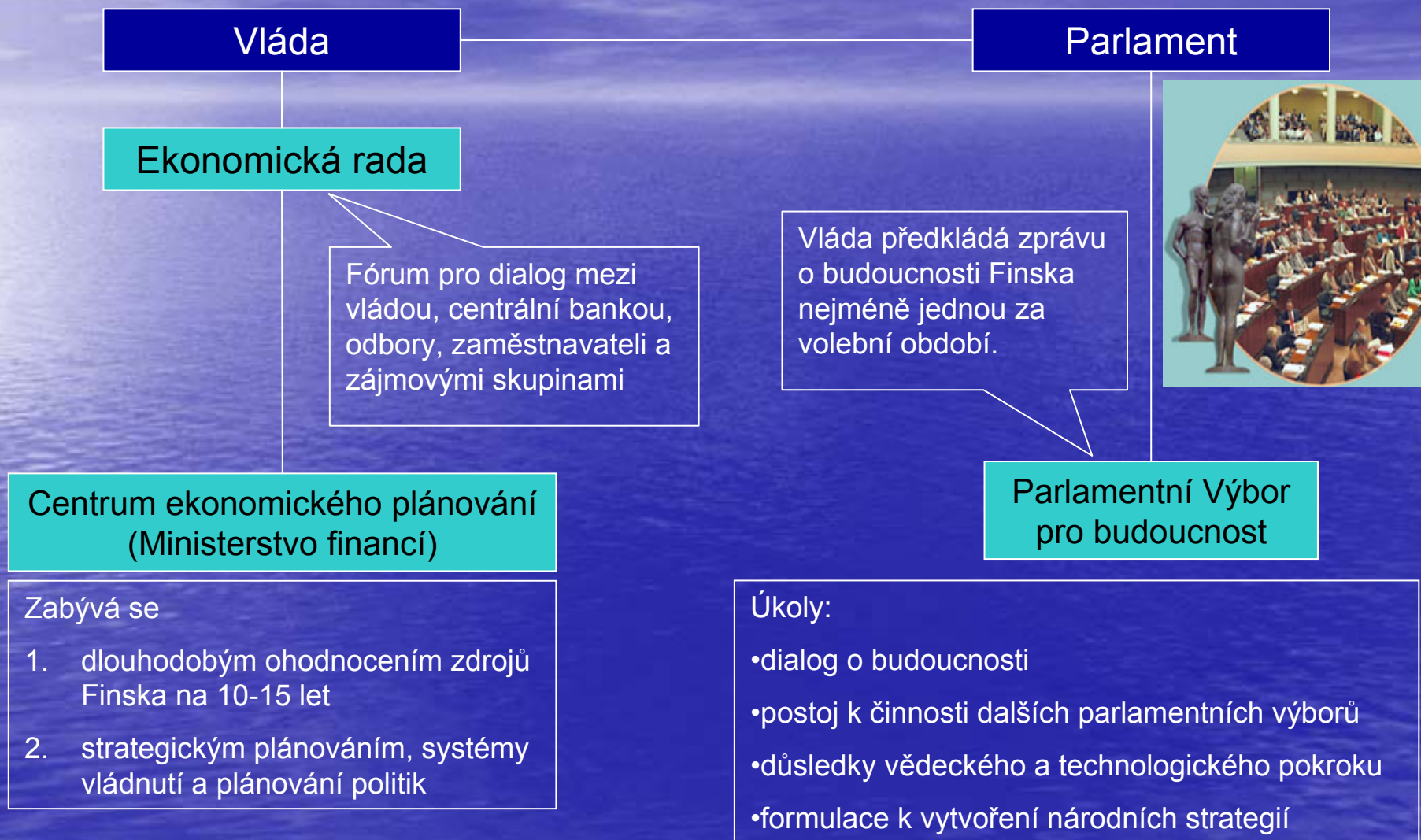

Strategické řízení v praxi

Zprávy strategického odboru měly praktický dopad a většina závěrů byla uskutečněna.

- Celonárodní strategie pro e-Government
- Změněný přístup k migraci
- Rozšíření podpory obnovitelných zdrojů energie
- Strategie rozvoje pracovních sil
- Zemědělská politika s důrazem na environmentální management

Strategické plánování ve Finsku

Strategické řízení v praxi

- První bílá zpráva o budoucnosti národa (1993)
- Druhá bílá zpráva
 - Finsko a budoucnost Evropy (1996)
 - Aktivní a zodpovědné Finsko (1997)
- Třetí bílá zpráva: Finsko 2015 – Vyvážený rozvoj (2001)

Strategické řízení v Polsku

Vládní centrum strategických studií

- postavení ministerstva
- dlouhodobé strategické plánování
- soulad krátkodobých a střednědobých plánů
- předvídání sociálního a ekonomického rozvoje
- řízení exploatace zdrojů země ...

www.kprm.gov.pl

Výbor pro zemské prostorové hospodářství

- při předsednictvu Akademie věd
- průřezové problémy
- regionální politika Polska a EU

Komise Polsko 2025

- při Akademii věd
- dlouhodobé vize

Rada pro hospodářskou strategii

- poradní orgán (odborníci + zástupci ministerstev)
- prognózy krátkodobé i dlouhodobé
- strategie vládní sociální a ekonomické politiky
- příprava modelů změn institucionální struktury

Rada pro sociální a ekonomickou strategii

- expertní jednotka vlády (členové Akademie věd + profesori univerzit)
- podřízena předsedovi vlády v rámci Úřadu vlády
- střednědobý časový horizont, průřezové problémy rezortní i územní

Strategické plánování

Vládní instituce

Anglie

Finsko

Nizozemí

Norsko

Irsko

Zákonem zřízené instituce

Francie

Generální úřad pro plánování

Japonsko

*Úřad pro ekonomické
plánování*

Polsko

*Vládní centrum strategických
studií*

Belgie

Federální plánovací úřad

ČR ?

Inspirace k přemýšlení I

Svodný koordináční a koncepční útvar při Úřadu vlády

Příprava a návrhy realizace vládních rozhodnutí strategické povahy. Vláda schvaluje zadání v podobě výběru priorit, útvar při plnění tohoto zadání spolupracuje přímo s jednotlivými resorty. Řeší vyskytnuvší se rozpory, navrhuje vládě řešení a spolupracuje při jejich realizaci.

Možný vzor: Strategický odbor Úřadu předsedy vlády, Velká Británie

Inspirace k přemýšlení II

poznatková a metodická základna pro strategické řízení

Funkce **CESES** jako partnera vlády, jejích poradních orgánů a ministerstev:

- Formulace vizí a strategií
- Podpora veřejného dialogu o strategických volbách pro ČR
- Metodická a konzultační pomoc při tvorbě a realizaci politik a dalších strategických nástrojů průřezové povahy

Analogické funkce jiných analytických a prognostických pracovišť ve vztahu k jednotlivým ministerstvům: možnost jejich financování z rozpočtu výzkumu a vývoje pro potřeby státní správy

Inspirace k přemýšlení III

provázanost krátko-, středně- a dlouhodobých úloh v činnosti vlády

- Všechny současné vlády světa jsou vystaveny aktuálním tlakům, které přehluší ty dlouhodobé
- Mnoho vlád selhalo, když nebyly dostatečně předvídavé a vycházely z předpokladu, že okolí zůstane stabilní a trendy lineární
- Dobrá vláda operuje současně v krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé perspektivě

Inspirace k přemýšlení IV

vzdělávání úředníků ústřední státní správy

- Začlenění strategické dimenze do systému správy země je náročnou úlohou, která předpokládá, že příslušní úředníci zvládnou nové agendy a osvojí si nové dovednosti. Na úrovni ústřední státní správy se zde nabízí využití kapacit Institutu státní správy se začleněním modulu „*Strategické řízení*“ do příslušných výukových programů.
- Tento námět může být i vhodným příkladem uplatnění strategické priority „*podpora společnosti vědění*“, která je dalším tématem dnešního semináře.